

Κοίμηση Θεοτόκου, Καρύδι Βάμου

Μικρός μονόχωρος καμαροσκεπής ναός με 2 ενισχυτικά τόξα (σφενδόνια) στηριζόμενα σε πεσσούς και προβόλους.

Σωζόμενο εικονογραφικό πρόγραμμα

Ιερό: *Κόγχη:* *Τεταρτοσφαιρίο:* **αρ.1:** Παναγία στον τύπο της πλατυτέρας με την επιγραφή «Η ΠΑΝΤΑΝΑΚΚΑ». Ο Χριστός σε μετάλλιο ευλογεί ενώ φέρει την επιγραφή «Ο ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ». *Ημικύλινδρος:* **αρ.2-7:** Συλλειτουργούντες ιεράρχες, στηθαίοι, μετωπικοί, κρατούν κλειστά διάλιθα Ευαγγέλια. Νικόλαος, Ιωάννης Χρυσόστομος, Αθανάσιος, Βασίλειος, Γρηγόριος και ένας αδιάγνωστος. *Ταινία μεταξύ τεταρτοσφαιρίου και ημικυλίνδρου:* **αρ.8:** Επιγραφή σε κακή κατάσταση «...HC KY...CT'ΗΘΗ..ΤΙ...Ε...ΚΑΙ...ΝΕΒΩ...Ι...Κ..Α....».

Καμάρα: **αρ.9:** (Χριστολογικός κύκλος) Ανάληψη. Σώζεται σε κακή κατάσταση.

Κυρίως ναός: *Βόρειος τοίχος:* *ανατολικό τμήμα:* **αρ.10:** ίχνη ολόσωμης αδιάγνωστης μορφής. (Πολύ πιθανό, να περιλαμβάνονταν αρχικά στο πρόγραμμα του ιερού πριν μετακινηθεί το τέμπλο ανατολικότερα. Άλλωστε η καμάρα με την παράσταση της Αναλήψεως καλύπτει ολόκληρο το ανατολικό τμήμα του ναού, από το πρώτο σφενδόνιο έως τον ανατολικό τοίχο).

Νότιος τοίχος: *ανατολικό τμήμα:* **αρ.11:** αδιάγνωστα ίχνη.

Βόρειος τοίχος: *κεντρικό τμήμα:* **αρ.12:** διάσπαρτα ίχνη αδιάγνωστης παράστασης.

Νότιος τοίχος: *κεντρικό τμήμα:* **αρ.13:** διάσπαρτα αδιάγνωστα ίχνη.

Βόρειος τοίχος: *δυτικό τμήμα:* **αρ.14:** (Αγιολογικός κύκλος) Άγιος Γεώργιος έφιππος Δρακοντοκτόνος. **αρ.15:** Ολόσωμη μορφή μετωπική, αδιάγνωστη.

Νότιος τοίχος: *δυτικό τμήμα:* **αρ.16:** (Αγιολογικός κύκλος) Άγ. Ιωάννης ο Θεολόγος. Ολόσωμος σε στάση $\frac{3}{4}$ κρατεί μισάνοικτο Ευαγγέλιο. **αρ.17:** Έφιππος Άγιος, ίσως Θεόδωρος.

Δυτικός τοίχος: *Βορείως της θύρας εισόδου-εξόδου:* (αγιολογικός κύκλος): **αρ.18:** Άγιος Δημήτριος, έφιππος, σε στάση $\frac{3}{4}$ λογχίζει πεσμένη στο έδαφος μορφή με στρατιωτική στολή, η οποία έχει πολλά δυτικά χαρακτηριστικά. *Νοτίως της θύρας εισόδου εξόδου:* **αρ.19:**

Ολόσωμη, πολύ φθαρμένη, μετωπική μορφή κρατεί ειλητάριο και ευλογεί.

Νότια καμάρα: Ζώνη 1: (Χριστολογικός κύκλος)

αρ.20: Έγερση Λαζάρου.

Βόρεια καμάρα: Ζώνη 1: (Χριστολογικός κύκλος)

αρ.21: Σταύρωση. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι ο στρατιώτης (σε πολύ μικρότερη κλίμακα) που λογχίζει τον Χριστό και άλλος που του δίνει το όξος, φορούν δυτικές στολές και κρατούν δυτικές ασπίδες.

αρ.22: Πολυπρόσωπη φθαρμένη παράσταση. Πιθανώς Προδοσία.

Νότια καμάρα: Ζώνη 2: αρ.23: Σκηνή Κολασμένων.

Διακρίνονται μορφές σε δύο σειρές (περίπου 9 μορφές) ανάμεσα σε φλόγες. Η σκηνή είναι αρκετά φθαρμένη και δυσδιάκριτη.

Βόρεια καμάρα: Ζώνη 2: αρ.24: Σκηνή κολασμένων.

Διακρίνονται μορφές κολασμένων, περίπου 9, με τα αμαρτήματα γραμμένα. Διακρίνεται η φράση «Η ΜΗ ΤΡΕΦΟΥΣΑ ΤΑ ΝΗΠΙΑ» με 2 φίδια να δαγκώνουν τα στήθη της τιμωρημένης. Διακρίνονται επίσης μορφές με ερπετά τυλιγμένα γύρω τους. Η σκηνή είναι αρκετά φθαρμένη.
αρ.25: (Χριστολογικός κύκλος) Βάπτιση. Παριστάνεται μέσα στο ποτάμι και πλοιάριο σε πολύ μικρή κλίμακα.

Δυτικό τύμπανο: (Χριστολογικός κύκλος) αρ.26:

Κοίμηση Θεοτόκου, πολύ φθαρμένη.

Νότιος τοίχος: Πεσός στήριξης δυτικού σφενδονίου: Β

όψη: (αγιολογικός κύκλος) αρ.27: μορφή αγίου ασκητή που φορεί δέρμα ζώου. Έχει τα χέρια σε στάση δέησης. Δε διακρίνεται το πρόσωπο και το όνομα του. Ανατολική και Δυτική όψη: αρ.28-29: Διακοσμητικές ταινίες.

Βόρειος τοίχος: Πεσός στήριξης ανατολικού σφενδονίου: Ν όψη: αρ.30: ελάχιστα ίχνη χρώματος. Διακρίνονται ίχνη γραμμάτων σκούρου χρώματος πάνω σε ανοικτό βάθος. Πρόκειται για απλά διακοσμητικά σχέδια κατασκευασμένα με κάρβουνο πάνω σε μεταγενέστερο των τοιχογραφιών στρώμα. Ανατολική και δυτική όψη: αρ.31-32: ίχνη διακοσμητικών ταινιών. Πεσός στήριξης Δυτικού σφενδονίου: Ν όψη: αρ.33: ίχνη αδιάγνωστης μορφής. Ανατολική και δυτική όψη: αρ.34-35: διακοσμητικές ταινίες.

Χρονολόγηση

Παρατηρήσεις

Εξωτερικό: Στην δυτική όψη η θύρα εισόδου – εξόδου κοσμεύεται με απλά γραμμικά ανάγλυφα σχέδια στις παραστάδες, ενώ το υπέρθυρο

κοσμείται από ανάγλυφο γραμμικό ρόδακα, ενώ πάνω από το υπέρθυρο υπάρχει μικρό οξυκόρυφο ανακουφιστικό τόξο. Η δόμηση αποτελείται από απλή αργολιθοδομή καιγωνιόλιθους στις γωνίες. Στη δυτική όψη υψώνεται δίλοβο λίθινο κωδωνοστάσιο. Επί του βορείου και νοτίου τοίχου βρίσκονται από 1 μικρό παράθυρο με οξυκόρυφο τόξο εξωτερικά, ενώ από εσωτερικά τα παράθυρα διαμορφώνονται με πεπλατυσμένο τόξο.

Εσωτερικό: Δάπεδο λιθόστρωτο. Παχύ κονίαμα καλύπτει τους πεσούς και τους προβόλους. Η διακόσμηση αποτελείται από τουλάχιστον 3 ζωγραφικά στρώματα, από τα οποία διακρίνεται καλύτερα το 2°. Το τελευταίο στρώμα αποτελούνταν από απλό κονίαμα με απλά γραμμικά σχέδια και επιγραφές από κάρβουνο. Ελάχιστα σημεία αυτού του διακόσμου διακρίνονται. Η αγία τράπεζα είναι εντοιχισμένη στην κόγχη του ιερού.

Περιβάλλον χώρος: Ο ναός αποτελούσε καθολικό μονής τα ερείπια της οποίας είναι ορατά και διακρίνονται μέχρι και σε ύψος 2 ορόφων. Οι θύρες και τα παράθυρα έχουν σαφή χαρακτηριστικά της δυτικής αρχιτεκτονικής (ανάγλυφα κυματοειδή υπέρθυρα κ.α). Τα ερείπια της μονής είναι ορατά γύρω και τριγύρω από τον ναό.

Καταγεγραμμένες επεμβάσεις

1) Τρεις φάσεις τοιχογράφησης. 2) Επεμβάσεις αναστήλωσης του ναού από την αρχαιολογική υπηρεσία το 2002-3.